

**सार्वजनिक सेवा प्रसारण नेपाल,
नेपाल टेलिभिजन
सिंहदरबार**

**प्रशासन सेवा, आर्थिक प्रशासन समूह, ९ तह, प्रमुख लेखा अधिकृत पदको आन्तरिक
प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम
एवं परीक्षा योजना**

पाठ्यक्रमको रूपरेखा :- यस पाठ्यक्रमको आधारमा निम्नानुसार चरणमा परीक्षा लिइने छ :

प्रथम चरण :- लिखित परीक्षा पूर्णाङ्क :- २००
द्वितीय चरण :- अन्तर्वार्ता पूर्णाङ्क :- ३०

१. प्रथम चरण : - लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्क :- २००

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उतीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्नसंख्या × अङ्क	समय
प्रथम	विषयगत ज्ञान र कानून	१००	४०	विषयगत	लामो उत्तर ६ प्रश्न × १० अङ्क	३ घण्टा
					समस्या समाधान २ प्रश्न × २० अङ्क	
द्वितीय	सेवा समूह सम्बन्धी	१००	४०	विषयगत	लामो उत्तर ६ प्रश्न × १० अङ्क	३ घण्टा
					समस्या समाधान २ प्रश्न × २० अङ्क	

२. द्वितीय चरण : - अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क :- ३०

विषय	पूर्णाङ्क	उतीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली
अन्तर्वार्ता	३०	-	मौखिक

३. आवश्यक न्यूनतम शैक्षिक योग्यता

मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट सम्बन्धित विषयमा स्नातक उत्तीर्ण भई बढुवा हुने पदभन्दा ठीक तलको पदमा ३ आर्थिक वर्षको सेवा अवधि पूरा गरेको हुनुपर्नेछ ।

द्रष्टव्य :

- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी वा दुवै हुन सक्नेछ ।
- प्रथम र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
- लिखित परीक्षामा यथासम्भव पाठ्यक्रमका सबै एकाईबाट प्रश्नहरू सोधिनेछ ।
- विषयगत प्रश्नमा प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन् । परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरूको उत्तर सोही खण्डका उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम, विनियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।

सार्वजनिक सेवा प्रसारण नेपाल,
नेपाल टेलिभिजन
सिंहदरबार

६. प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।

सार्वजनिक सेवा प्रसारण नेपाल,
नेपाल टेलिभिजन
सिंहदरबार

प्रशासन सेवा, आर्थिक प्रशासन समूह, ९ तह, प्रमुख लेखा अधिकृत पदको आन्तरिक
प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र : विषयगत ज्ञान र कानून

खण्ड (क) - ५० अङ्क

1. विषयगत ज्ञान

- 1.1 विश्वमा टेलिभिजन प्रविधि तथा प्रसारणको विकासक्रम
- 1.2 नेपालमा टेलिभिजन प्रसारणको विकास र विस्तार
- 1.3 नेपाल टेलिभिजन संस्थानको संगठनात्मक स्वरूप र वर्तमान अवस्था र चुनौती
- 1.4 नेपाल टेलिभिजनबाट प्रदान गरिने सेवाहरुबाट नेपालको सामाजिक, सांस्कृतिक, आर्थिक र शैक्षिक क्षेत्रमा पार्ने प्रभाव
- 1.5 नेपाल टेलिभिजन संस्थान, सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय र अन्य निकायहरु बीचको अन्तरसम्बन्ध र समन्वय
- 1.6 सार्वजनिक सेवा प्रसारण (Public Service Broadcasting), सरकारी स्वामित्वका प्रसारण (State Run Broadcasting) निजी एवम् व्यापारिक प्रसारण (Private & Corporate Broadcasting) र सामुदायिक प्रसारण (Community Broadcasting) र तिनका विशेषताहरु, समानता र भिन्नता
- 1.7 वित्तीय व्यवस्थापन (Financial Management)
- 1.8 टेलिभिजन क्षेत्रको विकासमा अन्तर्राष्ट्रिय संस्थाहरु: Asia-Pacific Broadcasting Union (ABU) र Asia-Pacific Institute for Broadcasting Development (AIBD) को भूमिका
- 1.9 आर्थिक, मौद्रिक र वित्त नीतिहरु
- 1.10 नेपाल टेलिभिजन संस्थान कर्मचारी सेवा शर्त विनियमावली, २०५५ (आठौं संशोधन, २०७६ सहित)
- 1.11 नेपाल टेलिभिजन आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी (प्रथम संशोधन, २०७५) विनियमावली, २०६६
- 1.12 नेपाल टेलिभिजन संस्थानबाट जारी निर्देशिका तथा मापदण्डहरु
- 1.13 सार्वजनिक संस्थान सुधारका पक्षहरु
- 1.14 नेपाल चाटर्ड एकाउण्टेण्ट संस्थाको काम, कर्तव्य र अधिकार

खण्ड (ख) - ५० अङ्क

2. सम्बन्धित कानूनहरु (३० अङ्क)

- 2.1 नेपालको संविधान
- 2.2 सञ्चार संस्थान ऐन, २०२८
- 2.3 राष्ट्रिय प्रसारण ऐन, २०४९ तथा नियमावली, २०५२
- 2.4 सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ तथा नियमावली, २०६४
- 2.5 ट्रेड युनियन ऐन, २०४९ तथा नियमावली, २०५०
- 2.6 सुशासन (सञ्चालन तथा व्यवस्थापन) ऐन, २०६४ तथा नियमावली, २०६५
- 2.7 विज्ञापन (नियमन गर्ने) ऐन, २०७६
- 2.8 भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९
- 2.9 भ्रमण खर्च नियमावली, २०६४
- 2.10 आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६
- 2.11 लेखा परीक्षण ऐन, २०७६
- 2.12 सार्वजनिक सेवा प्रसारण ऐन, २०८१ र नियमावली २०८२

सार्वजनिक सेवा प्रसारण नेपाल,
नेपाल टेलिभिजन
सिंहदरबार

3. व्यवस्थापन (२० अङ्क)

- 3.1 व्यवस्थापनको अवधारणा, उद्देश्य, कार्यक्षेत्र र चुनौतिहरू
- 3.2 कुशल व्यवस्थापकका गुणहरू
- 3.3 व्यवस्थापकीय सीप र शैलीहरू
- 3.4 व्यवस्थापनका विभिन्न पक्षहरू : नेतृत्व, उत्प्रेरणा, मनोबल (Morale), अधिकार प्रत्यायोजन, समन्वय, अनुगमन, मूल्यांकन र निर्णय प्रक्रिया
- 3.5 गुनासो सुनवाई (Grievance Handling), ट्रेड युनियन (Trade Union) र सामुहिक सौदावाजी (Collective Bargaining)

सार्वजनिक सेवा प्रसारण नेपाल,
नेपाल टेलिभिजन
सिंहदरबार

द्वितीय पत्र : सेवा सम्बन्धी

खण्ड (क) - ५० अङ्क

1. लेखा र लेखाप्रणाली

- 1.1 लेखाको अवधारणा, आधारभूत तत्व र सिद्धान्त
- 1.2 सरकारी र व्यावसायिक लेखाप्रणालीका तुलना र महत्व
- 1.3 सरकारी लेखा प्रणालीका सिद्धान्तहरू र नेपालमा यिनको प्रयोग
- 1.4 वित्तिय एवं व्यवस्थापकिय लेखा बीच भिन्नता र यसको महत्व
- 1.5 वित्तिय प्रतिवेदनहरू र यसको महत्व
- 1.6 पूँजीगत तथा आयगत अवधारणा
- 1.7 ह्रास (Depreciation) : परिचय, महत्व र ह्रास कट्टीका विधिहरू
- 1.8 बैंक हिसाब मिलान (Bank Reconciliation): अर्थ, आवश्यकता र मिलानका तरिकाहरू
- 1.9 लेखामा गल्तीहरू, त्यसको पहिचान र सुधार
- 1.10 वित्तीय विश्लेषणका उद्देश्य, तरिका र महत्व
- 1.11 सन्तुलन परीक्षण, अन्तिम खाताहरू (Final Accounts)
- 1.12 लेखा शास्त्रका शब्दावलीहरूको ज्ञान र यसको प्रयोग
- 1.13 लेखामा सहायक खाताहरू र यसको महत्व
- 1.14 लेखा मानदण्ड सम्बन्धी जानकारी र यसको प्रयोग
- 1.15 Government Financial Statistics Manual, 2014

खण्ड (ख) - ५० अङ्क

2. लेखापरीक्षण

- 2.1 लेखापरीक्षणको अवधारण, आधारभूत सिद्धान्त, प्रकार एवं उपादेयता
- 2.2 आन्तरिक लेखापरीक्षण र अन्तिम लेखापरीक्षण
- 2.3 वित्तिय विवरणको लेखा परीक्षण तथा कार्यमूलक लेखा परीक्षण बीच भिन्नता
- 2.4 वित्तिय जोखिम, आर्थिक अनुशासन र वित्तीय व्यवस्थापनमा लेखापरीक्षणको महत्व
- 2.5 बेरुजु र बेरुजु फल्लुयौट सम्बन्धी व्यवस्था
- 2.6 लेखापरीक्षण मापदण्ड
- 2.7 नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामान सम्बन्धी व्यवस्था

3. आर्थिक प्रशासन

- 3.1 आर्थिक प्रशासनको अवधारणा, क्षेत्र, महत्व र कार्यहरू
- 3.2 राजश्वको अवधारणा र सिद्धान्त
- 3.3 नेपालमा कर प्रणाली : वर्तमान स्वरूप र कार्यान्वयनको अवस्था
- 3.4 बजेट: परिभाषा र किसिम, बजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन र मूल्यांकन प्रक्रिया
- 3.5 आर्थिक संकेत, वर्गीकरण एवं व्याख्या
- 3.6 नेपालमा सार्वजनिक संस्थानको वित्तिय अवस्था, समस्या र चुनौतीहरू
- 3.7 संस्थागत सुशासन (Corporate Governance) र सार्वजनिक उत्तरदायित्व
- 3.8 सार्वजनिक खरीद र यस सम्बन्धी कानूनी व्यवस्था
- 3.9 सार्वजनिक खर्च तथा वित्तिय उत्तरदायित्व सम्बन्धी सूचकहरू र नेपालको अवस्था